

Mesurar el valor de la cultura més enllà dels indicadors

Published by [Interacció](#) [1] on 26/01/2021 - 09:16 | Last modification: 28/07/2026 - 09:00

La necessitat de demostrar el valor social, econòmic i territorial de la cultura s'ha convertit en una de les principals preocupacions de les polítiques culturals europees. El debat ja no gira tant al voltant de si la cultura genera beneficis col·lectius, sinó de com es poden identificar, mesurar i comunicar aquests impactes de manera convincent.

En aquest context, Eurocities publica *How to Measure the Value and Social Impact of Culture?*, un document que no proposa un únic model d'avaluació, sinó que reuneix experiències de diverses ciutats europees que intenten respondre una mateixa pregunta: com es pot evidenciar el valor públic de la cultura sense reduir-lo a un conjunt d'indicadors quantitatius? El principal interès del document és que mostra un canvi de perspectiva. L'avaluació deixa d'entendre's com un mecanisme de control administratiu i es presenta com una eina per millorar les polítiques culturals, construir arguments més sòlids davant dels responsables polítics i comprendre millor les transformacions que la cultura produeix en la societat.

El document parteix d'una constatació compartida per moltes ciutats europees. Els sistemes tradicionals d'avaluació continuen mesurant sobretot recursos invertits, nombre d'activitats o assistència de públics, mentre que els efectes socials de la cultura apareixen de manera més difusa, sovint en altres àmbits de les polítiques públiques i al cap d'un període llarg de temps. Aquesta desconexió fa difícil justificar les inversions públiques únicament a partir d'indicadors convencionals.

L'informe recull, en primer lloc, la reflexió desenvolupada a Göteborg per Klas Grinell. La seva aportació consisteix a entendre la cultura com una **ecologia** més que no pas com una successió d'activitats aïllades. Els diferents objectius de la política cultural interactuen entre si i produeixen efectes que no poden atribuir-se fàcilment a una actuació concreta. Des d'aquesta perspectiva, els valors instrumentals de la cultura no substitueixen els seus valors intrínsecs. La cultura contribueix a la salut, al benestar, a la cohesió social o a la igualtat, però també constitueix un objectiu públic en si mateix. Aquesta aproximació obliga a abandonar la recerca d'una relació causal simple entre una activitat cultural i un resultat social.

?Les experiències recollides per Eurocities mostren que l'avaluació del valor de la cultura requereix combinar indicadors quantitatius amb evidències qualitatives i processos d'aprenentatge institucional.

Aquesta mateixa preocupació apareix en l'entrevista amb el **Centre for Cultural Value** de la Universitat de Leeds. El centre defensa que el problema ja no és la manca de recerca sobre els efectes de la cultura, sinó la dificultat per transformar aquest coneixement en informació útil per als responsables públics i els professionals culturals. El document insisteix que l'avaluació no hauria de centrar-se exclusivament en els impactes econòmics, sinó recuperar l'experiència individual de les persones que participen en activitats culturals. Les històries, els estudis

qualitatius i les experiències viscudes no s'oposen a les dades quantitatives. Al contrari, haurien d'ajudar a interpretar-les i donar-los significat.

El cas de Belfast exemplifica aquesta evolució metodològica. La ciutat abandona progressivament una cultura administrativa basada en el recompte d'activitats i públics per construir un sistema orientat als resultats socials. Les organitzacions beneficiàries de subvencions passen a elaborar informes d'autoavaluació que combinen evidències quantitatives i qualitatives, analitzen què ha funcionat, què no ha funcionat i quins aprenentatges s'han produït. El model també introdueix una idea especialment rellevant: les polítiques culturals només poden atribuir-se raonablement una contribució als canvis socials, no pas una causalitat directa. Aquest desplaçament redueix exigències impossibles de demostrar i afavoreix una relació de més confiança entre administració i sector cultural.

Les experiències recollides a Leeuwarden, Espoo, Düsseldorf o altres ciutats reforcen aquesta mateixa orientació. Els sistemes més innovadors combinen dades estadístiques, seguiment longitudinal, estudis de públics, indicadors de qualitat, entrevistes i processos participatius. L'avaluació deixa de ser una operació puntual vinculada al final d'un projecte i es converteix en un procés continu d'aprenentatge institucional.

Llegit avui, aquest document conserva bona part del seu interès perquè anticipa una transformació que posteriorment s'ha estès en nombroses institucions culturals europees. També posa de manifest una tensió que continua oberta. D'una banda, les administracions necessiten evidències comparables per justificar les polítiques públiques. De l'altra, molts dels efectes més valuosos de la cultura només poden comprendre's mitjançant aproximacions qualitatives i narratives. L'informe no resol aquesta tensió. Proposa, més aviat, acceptar-la i construir sistemes d'avaluació capaços d'integrar diferents formes de coneixement. Aquesta probablement continua essent la seva aportació més rellevant. (n. de l'e., 2026)

Referència

Eurocities. (2020). *How to measure the value and social impact of culture? A digest of inspiring examples and new approaches*. Eurocities.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: valor públic de la cultura

Tags: recerca cultural

Tags: governança cultural

Tags: gestió cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2021/mesurar-valor-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/measuring-the-impact-of-culture.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8470>